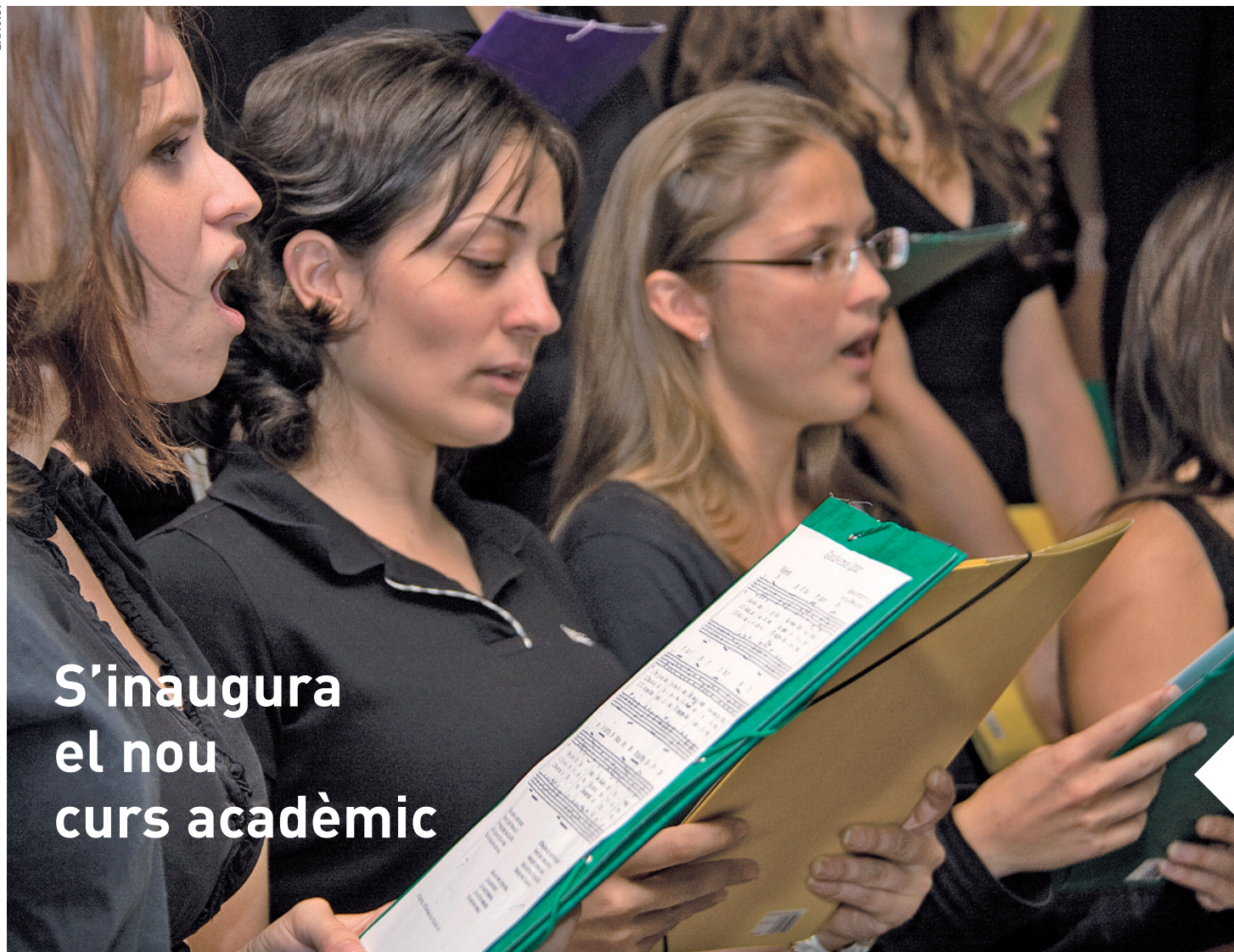

S'inaugura el nou curs acadèmic

L'actuació del Cor de la UAB va tancar l'acte inaugural del curs acadèmic amb intervencions centrades enguany en la situació econòmica. **PÀG. 2 i 3**

LA UAB MILLORA POSICIONS AL RÀNKING DE *THES*

La UAB és la segona universitat espanyola més ben classificada al rànquing mundial d'universitats de *The Times Higher Education* i l'única que ha millorat la seva posició respecte de l'edició anterior. **PÀG. 7**

UN ANTIIMANT QUE ANUL·LA EL CAMP MAGNÈTIC

Investigadors de la UAB han publicat la recepta per construir un dispositiu capaç d'apantallar qualsevol camp magnètic que permetria practicar resonàncies magnètiques a persones que porten marcapassos. **PÀG. 9**

LA UAB CONSOLIDA ELS SEUS ESPAIS A LES XARXES SOCIALS

La UAB s'ha fet present a les xarxes socials Facebook i Twitter amb l'objectiu d'aconseguir un espai de servei, participació i fidelitat amb els futurs estudiants. Això ha permès millorar la comunicació. **PÀG. 13**

L'economia centra les intervencions en l'acte d'inauguració del curs 2011-2012

La rectora va contraposar la «satisfacció per la feina feta» a la «preocupació per les condicions econòmiques».

➤ La rectora Ana Ripoll reivindica «un marc financer clar i estable» per al sistema universitari català

El 10 d'octubre, la sala d'actes del Rectorat va acollir l'acte d'inauguració institucional del curs acadèmic 2011-2012 de la UAB. Josep Maria Vallès, catedràtic emèrit de Ciència Política i de l'Administració de la UAB i exrector de la Universitat, hi va pronunciar la lliçó inaugural.

L'acte va començar amb unes paraules de benvinguda de la rectora, Ana Ripoll, i la lectura de la memòria del curs 2010-2011, a càrrec de la secretària general de la Universitat, Isabel Pont, qui es va congratular dels bons resultats de la Universitat (matriculació, posicionament internacional, etc.), va referir-se a l'impacte de les restriccions econòmiques i va destacar la consolidació d'alguns projectes nous, com ara Alumni, Aposta, UAB Innova o el segell Edicions UAB.

Tot seguit, Josep Maria Vallès va oferir la conferència «Política: una reivindicació a contra corrent», en la qual va analitzar la creixent desafecció de la societat envers la política i els polítics. Després

de la lliçó inaugural, va tenir lloc una actuació musical del Cor de Cambra de la UAB, que va interpretar *O occhi, manza mia*, d'Orlando di Lassus, i la cançó espiritual negra *I'm gonna sing* (arranjaments d'André van Rieckeghem).

A continuació es van pronunciar els diferents parlaments institucionals. La presidenta del Consell Social, Alicia Granados, es va congratular que la UAB sigui una «universitat capdavantera amb un verita-

A. Granados: «La Universitat es troba en una situació inèdita: tenim menys finançament però alhora hem d'actuar com a motor de canvi del model social»

ble ambient internacional», i va incidir en el difícil context econòmic actual. Segons Granados, «la Universitat es troba en una situació inèdita: tenim menys finançament però alhora hem d'actuar com a motor de canvi del model social». Per això, va advertir que «s'ha de calibrar amb molta cura el grau de desinversió que ens podem permetre, perquè un excés pot provocar pèrdua de competitivitat».

Pel que fa als representants polítics, l'alcalde de Cerdanyola del Vallès,

Antoni Castellà i Alicia Granados.

Carme Carmona, va declarar que la ciutat està «orgullosa» de ser «científica i innovadora» i va destacar que «l'educació i el coneixement són cabdals per assolir una societat cohesionada». Per la seva banda, el secretari d'Universitats i Recerca del Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat, Antoni Castellà, va esbossar un complicat panorama per a les finances del Govern i va explicar els àmbits d'actuació en què s'està treballant per dissenyar un nou model universitari català: la programació acadèmica, el model de personal acadèmic, una xarxa de serveis compartits, un nou model de governança i una nova política de preus públics, beques i mecenatge.

DISCURS DE LA RECTORA

La rectora de la UAB, Ana Ripoll, va tancar el torn amb un discurs en què va contraposar la «satisfacció per la feina feta» a la «preocupació per les condicions econòmiques». Pel que fa als motius de satisfacció, Ripoll va destacar la consolidació de la UAB com «un dels puntals de la recerca a Catalunya i un referent en molts àmbits de coneixement», el procés d'internacionalització o la responsabili-

(Continua a la pàgina següent)

tat social de la Universitat, i va agrair la tasca desenvolupada pel personal acadèmic i administratiu.

Pel que fa a l'economia, la rectora va interpel·lar el Govern afirmant: «No vull que quedi la sensació que reclamo alegrement uns diners que sé que ara Catalunya no té; el que demano és fiabilitat en el finançament». Va assenyalar que «els incompliments han estat freqüents per part de responsables polítics de tots els colors» i va advertir que «cada

Antoni Castellà va explicar els àmbits d'actuació en què està treballant la Generalitat per dissenyar un nou model universitari català

cop que no s'acompleix un compromís fem mal al sistema universitari públic». Per tant, va sentenciar que les universitats necessiten «un marc financer clar i estable per poder abordar un projecte de futur».

REDUCCIÓ DE 34 MILIONS

La reducció de 34 milions d'euros en el finançament públic de la UAB ens porta a «nivells de l'any 2006» i obliga, segons Ripoll, a «prendre decisions doloroses que afecten les persones».

D'altra banda, també va remarcar que les restriccions pressupostàries fan difícil «seguir avançant en la construcció d'una universitat innovadora i competi-

La secretària general de la UAB, Isabel Pont, va llegir la memòria del curs passat.

tiva» i són «una amenaça seriosa per al futur desenvolupament de l'activitat docent i investigadora de la UAB». La rectora va fer una crida a «reflexionar sobre el futur» seguint els principis fundacionals que van inspirar la creació de la nostra institució, ara fa més de quaranta anys, com una universitat «pública, autònoma i responsable, innovadora, amb un elevat compromís amb la societat catalana i una forta vocació internacional».

Finalment, va tancar l'acte el Cor de la UAB, dirigit per Poire Vallvé, que va interpretar *Senyor Sant Jordi* (amb text de Salvador Espriu i música de Francesc Vila) i el tradicional cant universitari *Gaudeamus igitur*.

El cant del *Gaudeamus igitur* no va faltar per cloure l'acte.

La lliçó de Josep Maria Vallès analitza el desencant per la política

El professor Josep Maria Vallès va parlar en la seva lloada conferència de tres causes que, segons el seu parer, són les que han generat la desafecció de la societat envers la política i els polítics: el rebuig provocat per la corrupció i la dialèctica agressiva entre governants i oposició; la decepció causada per les expectatives no complertes; i el desinterès relacionat amb «l'hegemonia cultural de l'individualisme».

Davant d'això, el catedràtic va proposar impulsar mesures de control que assegurin la màxima transparència, mesures per fer més «compatibles» les decisions polítiques amb la ciutadania i l'eliminació de les «barreres econòmiques i socials» que pateixen alguns sectors per implicar-se en política.

Vallès va apostar per «rehabilitar la política com a praxi acadèmica i social», però va caracteritzar alguns obstacles, com ara la «discutible compatibilitat» entre la democràcia i «la lògica del capitalisme financer, orientada a la concentració monopolista», o la «pro-

gressiva marginació de les humanitats instigada per la incessant cantarella de la formació útil».

Convençut que «tota l'educació universitària ha de contribuir a la recuperació de la política», Vallès també va referir-se al 25è aniversari de la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia i a la profunda relació de la UAB amb aquestes disciplines.

S'inaugura el curs a les facultats de la UAB

➤ Actes a Medicina, Traducció i Interpretació, Filosofia i Lletres, Biociències, Comunicació i Educació

Les facultats de la UAB han anat realitzant els seus respectius actes institucionals d'inauguració de curs al llarg de les darreres setmanes, un curs que comença marcat pels bons resultats en la matriculació i, alhora, per les restriccions econòmiques.

La Facultat de Medicina va ser la primera, el 12 de setembre. El degà de la Facultat, Joaquim Coll, i la vicerectora de Relacions Institucionals, Maria José Recoder, van coincidir a felicitar els estudiants nous per la «gran oportunitat» que suposa entrar en una de les millors facultats de medicina d'Espanya.

El 30 de setembre, la Facultat de Traducció i d'Interpretació va inaugurar el curs amb un homenatge a George Steiner a càrrec de l'actor Òscar Intente. La degana, Laura Santamaria, va asseverar que fenòmens com l'auge dels països BRIC validen l'aposta de la Facultat per l'anglès, el portuguès o les llengües asiàtiques. I el vicerector d'Investigació, Manel López, va encoratjar els estudiants a fer seva la Facultat i convertir-la, parafrasejant Steiner, en un «club de l'esperit».

La Facultat de Filosofia i Lletres, el 5 d'octubre, va convidar l'exdegà del centre Joaquim Molas a pronunciar la lliçó inaugural, que va versar sobre la història de la literatura. La degana, Teresa Cabré, va opinar que la Facultat, amb els seus bons resultats, «ha superat el tòpic de la crisi de les humanitats». Per la seva

Inauguració a la Facultat de Biociències.

A l'esquerra, Joaquim Molas, a Filosofia i Lletres. A la dreta, l'homenatge a George Steiner, a Traducció i Interpretació.

banda, la rectora, Ana Ripoll, va comentar dos projectes nous en què el centre haurà de fer-hi un paper cabdal: el clúster de llengües i la International Summer School.

Àngel Galobart, cap de recerca del Mesozoic de l'Institut Català de Paleontologia, va pronunciar una conferència titulada «Els Pirineus: els darrers dinosaures d'Europa», a la inauguració de curs de la Facultat de Biociències el dia 5 d'octubre. També

Acte inaugural a la Facultat de Medicina.

van intervenir-hi el degà de la Facultat, Jordi Barbé, i el vicerector d'Investigació, Manel López.

El 10 d'octubre, la presentadora de TV3 Lúdia Heredia va glossar la seva experiència com a periodista a la inauguració de curs de la Facultat de Ciències de la Comunicació. El degà, Josep Maria Català, va encoratjar els estudiants a fruit del seu període com a estudiants perquè «és un temps massa important per estar angoixat».

I el dia 11 d'octubre va ser el torn de la Facultat de Ciències de l'Educació. Genís Roca, expert en l'impacte d'Internet al nostre entorn personal, va afirmar que la universitat ha de contribuir a formar professionals amb «habilitats digitals personals». La degana, Rosa Maria Pujol, va fer una crida a «no deixar-nos emportar pel desànim» davant les dificultats econòmiques i a seguir construint «la facultat que volem». La rectora, Ana Ripoll, es va congratular pel projecte de clúster d'educació i formació i va animar els estudiants a «adquirir un compromís vital» amb la docència.

La periodista Lúdia Heredia i el degà Josep Maria Català.

L'expert en TIC, Genís Roca, a Ciències de l'Educació.

Barcelona Graduate School, escollida centre d'excel·lència

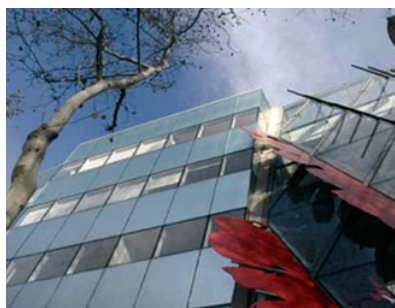
➤ El programa Severo Ochoa reconeix els primers vuit centres de recerca espanyols en les seves àrees

La Barcelona Graduate School of Economics (BGSE), institut interuniversitari de recerca adscrit a la UAB i a la UPE, ha estat seleccionada centre d'excel·lència pel programa Severo Ochoa en l'àrea de ciències socials i humanitats. Aquest programa reconeix els primers vuit centres de recerca espanyols en les seves àrees d'investigació.

La comunitat acadèmica del BGSE, creada el 2006, està conformada per quatre grups: la Unitat de Fonaments de l'Anàlisi Econòmica de la UAB; el Departament d'Economia i Empresa de la Universitat Pompeu Fabra; l'Institut d'Anàlisi Econòmica del CSIC; i el Centre de Recerca en Economia Internacional (CREI).

BENEFICIS DE L'ACREDITACIÓ

L'acreditació obtinguda ara tindrà una validesa de quatre anys. Cadascun dels centres seleccionats es beneficiarà d'accés preferent a instal·lacions científiques, flexibilitat en la contractació d'investigadors o capacitat d'atracció de mecenatge.

Seu de la BGSE a Barcelona, al carrer de Wellington.

La BGSE ha estat l'únic centre de recerca en l'àmbit de les ciències socials dels vuit escollits entre 22 finalistes

La BGSE ha estat l'únic centre de recerca en l'àmbit de les ciències socials dels vuit escollits entre 22 finalistes. La BGSE s'ha posicionat enguany entre els vint millors centres de recerca en economia del món i entre els tres millors d'Europa en producció científica, segons els rànquings elaborats per RePEc (Research Papers in Economics), una institució independent d'anàlisi bibliomètrica en economia. L'objectiu del programa Severo Ochoa és identificar i promoure els centres i unitats de recerca espanyols.

BREUS

Menció d'excel·lència per a 27 programes de doctorat

El Ministeri d'Educació ha atorgat una menció d'excel·lència a 27 programes de doctorat impartits a la UAB. Aquesta distinció reconeix els programes seleccionats com un referent internacional. La menció de qualitat o d'excel·lència dels programes de doctorat, avaluada per l'Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i Acreditació (ANECA) i atorgada pel Ministeri d'Educació, constitueix un reconeixement a la solvència científicotècnica i formativa dels programes de doctorat oferts per les universitats d'arreu de l'Estat. La menció s'atorga després d'un procés d'avaluació externa que té en consideració diferents paràmetres, com ara els continguts, l'estructura i els objectius del programa.

En aquesta edició, s'avaluaven els programes de doctorat de les universitats espanyoles impartits durant el curs acadèmic 2010-2011. El període de validesa de la menció durarà fins al curs 2013-2014. La relació dels programes distingits s'incorporarà al Sistema Integrat d'Informació Universitària (SIU). D'altra banda, els programes seleccionats seran objecte d'un seguiment per part de l'ANECA amb l'objectiu de controlar el manteniment de la qualitat.

El curs passat la BGSE va tenir 163 estudiants de 53 països diferents. Ofereix programes de màsters d'economia, en llengua anglesa, adreçats a estudiants internacionals.

Es crea una comissió per estudiar el govern de les universitats

La Generalitat ha creat la Comissió per a l'estudi de la governança del sistema universitari català. La Comissió de la governança està presidida pel secretari d'Universitats i Recerca, Antoni Castellà, i té tres membres de la UAB: la presidenta del Consell Social, Àlvia Granados; la secretària general, Isabel Pont; i el representant dels estudiants Guillem Casòliva.

Cinquanta representants dels àmbits universitari, social i polític treballaran en l'elaboració d'un document amb pro-

postes i mesures que contribueixin a modernitzar la governança universitària i adaptar-la als nous reptes i necessitats.

La creació de la Comissió és el primer pas cap a la modernització de les institucions universitàries. La seva creació és un compromís de la Secretaria d'Universitats i Recerca i figurava a les *Bases per a un nou model universitari català* que el Govern va presentar el mes de juny passat. Amb la constitució d'aquesta comissió, la Generalitat vol obrir un procés de reflexió sobre el sistema de

govern actual de la universitat catalana que permeti dur a terme reformes estructurals amb consens i diàleg.

L'informe advoca, entre altres objectius, per aclarir les responsabilitats i les relacions entre la societat i els consells de govern; donar més autoritat als equips directius i reduir la complexitat de gestió; alinear els objectius estratègics de la direcció universitària en tots els seus nivells de decisió i introduir elements d'avaluació de l'acompliment d'objectius.

S'inicia l'enquesta de condicions de vida i hàbits de la població

➤ El responsable de la mostra és, entre d'altres, l'IERMB, participat per la UAB

Aquest mes de juny es va iniciar el treball de camp de l'Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya, 2011 (ECVHP 2011), que s'efectuarà a

4.232 llars catalanes representatives de les existents a tot Catalunya. Els organismes responsables de realitzar la mostra són: l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB), l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat), la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (MMAMB) i la Diputació de Barcelona. La recollida d'informació es desenvoluparà durant els sis propers mesos d'enguany i finalitzarà a finals de desembre.

L'ECVHP 2011 és la segona edició d'una operació d'estadística oficial integrada en la Llei del Pla estadístic de Catalunya 2011-2014, que té una periodicitat quinquennal. Recull informació sobre la renda i la situació social i econòmica de les llars a Catalunya. Analitza l'estructura social i les formes de vida, i n'identifica les diferències territorials dins de tot el territori català.

El qüestionari de la mostra consta d'un total de 218 preguntes repartides en la fitxa de la llar, el qüestionari de la llar, un

qüestionari individual i un qüestionari *proxy*, és a dir, un qüestionari que s'emprarà només en el cas que alguna de les persones de la llar no pugui respondre l'enquesta. Els seus antecedents es remunten al 1985 amb l'Enquesta metropolitana de Barcelona portada a terme per l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB) i amb l'Enquesta de condicions de vida que des del 2004 elabora l'Institut Nacional d'Estadística (INE).

INFORMACIÓ QUE REUNEIX

L'enquesta reuneix informació sobre les següents dimensions de la vida de la població: procedència geogràfica i llengua; estudis i formació; activitat i ocupació; ingressos i renda; condicions de l'habitatge i costos associats; mobilitat residencial; ús i valoració de l'entorn residencial; relacions socials; salut i autonomia.

L'IERMB –que té la seu al campus de Bellaterra– va néixer el 1984 com un acord entre la Corporació Metropolitana de Barcelona, la UAB i la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona. Al llarg dels anys, s'ha anat ampliant i actualment està format per més entitats i organismes.

BREUS

Premi Sello Innovación 2011 per al CVC i per a AB-Biotics

L'Associació de Parcs Científics i Tecnològics d'Espanya (APTE) ha concedit al Centre de Visió per Computador (CVC) i a l'empresa AB-Biotics, ambdós del Parc de Recerca UAB, els accessits del Premi Sello Innovación 2011. Amb aquest guardó es pretén valorar tant el desenvolupament de coneixement aplicable com la inversió privada en R + D. El CVC ha estat reconegut en segon lloc com a millor infraestructura d'R + D ubicada en un parc perquè ha desenvolupat un ampli nombre d'aplicacions per al teixit empresarial. L'empresa AB-Biotics ha rebut l'accessit en la categoria de millor empresa que ha establert un major nombre de col·laboracions amb infraestructures d'R + D.

Premis Mestres 68 per a professores emèrites de la UAB

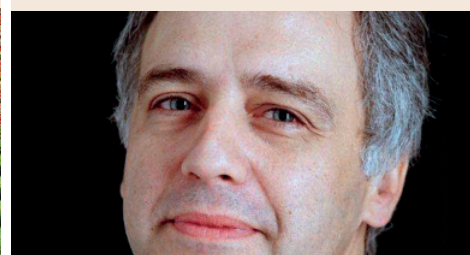
La professora emèrita de la UAB Rosa Gratacós (a la foto), doctora en Belles Arts, ha estat reconeguda amb el premi Mestres 68 en la modalitat individual. La carrera de Gratacós s'ha centrat en la formació de mestres en el camp de la didàctica de les arts plàstiques i s'ha especialitzat en la percepció de l'art dels invidents.

En la categoria de Premi Nacional s'ha guardonat Pilar Benejam, també professora emèrita de la UAB, doctora en Pedagogia i experta en renovació pedagògica i en innovació didàctica. Aquests premis es lliuren a persones i institucions que han desenvolupat una feina destacada en el món de l'educació.

El Servei de Consultoria Matemàtica, a la Xarxa Espanyola

El Servei de Consultoria Matemàtica de la UAB s'ha adherit a la Xarxa Espanyola Matemàtica-Indústria, presentada el 30 de setembre a Santiago de Compostel·la. Aureli Alabert, professor del Departament de Matemàtiques, n'és el vicepresident. La xarxa aplega trenta grups de recerca de dinou universitats espanyoles d'arreu de l'Estat orientats a la transferència de tecnologia matemàtica. El seu objectiu principal és incrementar l'ús de les matemàtiques en el sector productiu a través de la col·laboració entre les universitats i el món empresarial en projectes estratègics. La xarxa serà un fòrum d'intercanvi d'experiències entre els grups de recerca.

La UAB millora posicions al rànquing mundial de *THES*

➤ Passa a ser la segona universitat espanyola més ben classificada

La UAB s'ha situat entre les posicions 201 i 225 del rànquing de *The Times Higher Education* d'enguany, i ha millorant en més de 150 posicions la classificació de l'any passat (368).

La UAB, segona universitat espanyola al rànquing, és l'única que millora la seva posició respecte de l'edició anterior. A més, l'Autònoma es consolida com una de les cent primeres universitats europees.

Per categories, la UAB és la universitat més ben situada d'Espanya pel que fa a la docència i la recerca, i és la segona en internacionalització i en obtenció de recursos privats per a la recerca.

El rànquing està encapçalat pel California Institute of Technology, que desplaça al segon lloc la Harvard University, guanyadora de les sis darreres edicions. Un any més, els deu primers llocs es mantenen ocupats exclusivament per institucions nord-americanes i britàniques.

El mètode d'anàlisi que s'utilitza en el *The Times Higher Education World University Ranking* (WUR) inclou tretze

Les deu primeres

1. California Institute of Technology
2. Harvard Institute
3. Stanford University
4. University of Oxford
5. Princeton University
6. University of Cambridge
7. Massachusetts Institute of Technology
8. Imperial College London
9. University of Chicago
10. University of California, Berkeley

indicadors que fan referència a cinc categories principals: docència (que té un pes del 30 % en el resultat global), recerca (30 %), nombre de citacions (30 %), intercanvi d'estudiants i de personal docent i investigador (7,5 %) i transferència de coneixement i innovació (2,5%).

The Times Higher Education elabora el rànquing associat amb l'empresa Thomson Reuters. La primera edició, el 2010, ja va mostrar la importància que donava aquest rànquing a la qualitat de la recerca i a l'obtenció de recursos per a la recerca i la innovació.

BREUS

La rectora visita diferents universitats xineses

El mes de setembre, la rectora de la UAB, Ana Ripoll, va fer un viatge institucional a la Xina per visitar diverses institucions universitàries, l'Institut Confuci i l'oficina de la Universitat a Xangai. La rectora va visitar tres universitats de Pequín amb les quals la UAB manté relacions i programes d'intercanvi: la Beijing Foreign Studies University, que celebra el 70è aniversari; la University of International Business Economics, que també commemora l'aniversari de la seva creació; i la Renmin University, el rector de la qual també havia fet una visita a la UAB recentment. En el decurs de l'expedició, la rectora també va assistir a la reunió del patronat de l'Institut Confuci, amb el qual col·labora la Universitat.

Amb la participació de la UAB, la UB i Casa Àsia, l'Institut va obrir l'any passat una nova seu a Barcelona per tal de difondre l'ensenyament de la llengua i de la cultura xineses a Catalunya. La rectora hi va anar acompanyada pel director de l'Institut Confuci a Barcelona, Minkang Zhou, que també és professor del Departament de Traducció i d'Interpretació de la UAB. Finalment, la rectora va visitar l'oficina de la UAB a la ciutat de Xangai. Aquesta oficina, oberta l'any 2008, facilita el contacte de la UAB amb les universitats i institucions xineses per tal d'agilitar els programes d'intercanvi i els acords de col·laboració tant en l'àmbit docent com en el científic.

Els síndics de la UAB, Sabadell, Sant Cugat i Terrassa es coordinen

El síndic de Greuges de la UAB, Josep Font, va mantenir, el 22 de setembre, una reunió amb els síndics de tres ciutats de l'entorn de la Universitat per tal de coordinar les seves tasques comunes. Van

assistir a la trobada els síndics de Greuges de Sabadell, Josep Escartín; de Sant Cugat, Jaume Clavell; i de Terrassa, Isabel Marquès, a més del degà de la Facultat de Dret, Josep Maria de

Dios. Atès que els síndics de les localitats properes a la UAB han de resoldre sovint qüestions relatives a la Universitat i, alhora, el síndic de Greuges de la UAB es troba davant de casos que afecten aquells municipis, va sorgir la proposta de mantenir un contacte. La trobada va servir, doncs, per exposar els temes comuns que es plantegen i obrir una línia de cooperació estable entre el síndic de la UAB i els de Sabadell, Sant Cugat i Terrassa.

El síndic de Greuges de la UAB té la funció de rebre queixes i observacions sobre el funcionament de la Universitat i de realitzar propostes de resolució dels assumptes que li hagin estat sotmesos.

Neix l'Aliança per la Recerca i la Innovació en la Salut

L'Aliança es va fundar el 21 de setembre en un acte a Madrid en què va participar la rectora Ana Ripoll.

➤ **Agrupa les principals institucions i centres de recerca del sector biomèdic per definir una estratègia**

La UAB s'ha sumat a la nova Aliança per la Recerca i la Innovació en la Salut (Alinnsa), que agrupa les principals institucions, empreses i centres de recerca del sector biomèdic espanyol en matèria de recerca i innovació biomèdiques. L'Aliança es va fundar el 21 de setembre a Madrid, en un acte en el qual va participar Ana Ripoll.

El sector biomèdic suposa un important actiu per a l'economia. Segons l'OCDE, Espanya és, després dels Estats Units, el país que destina un percentatge més alt del

PIB a R + D + i biomèdica. Alinnsa enfortirà el sector i reforçarà la seva visibilitat internacional.

Les activitats d'Alinnsa estaran coordinades per l'Institut de Salut Carlos III, organisme de recerca dependent del Ministeri de Ciència i Innovació. La UAB, referent en biomedicina, ha estat l'única universitat convidada a signar la carta d'adhesió. Hi estan vinculats els instituts de recerca hospitalària dels hospitals adscrits que allotgen unitats docents de la Facultat de Medicina: Santa Creu i Sant Pau, Vall d'Hebron i del Mar, a Barcelona; Germans Trias i Pujol, a Badalona; i el Parc Taulí, a Sabadell. D'entre aquests, l'Hospital de la Vall d'Hebron, Sant Pau i el Germans Trias i Pujol són centres acreditats de l'Institut de Salut Carlos III, distinció que els situa al capdavant de la recerca estatal.

BREUS

La UAB, promotora de Forètica

El príncep d'Astúries va rebre, el 19 de setembre, una delegació de Forètica formada per la junta directiva de l'entitat i pels màxims representants de les organitzacions promotores, entre ells la rectora, Ana Ripoll, i la presidenta del Consell Social, Alicia Granados. En l'audiència, els representants de Forètica van exposar les iniciatives de l'entitat, entre les quals hi ha el projecte Enterprise 2020. La missió de Forètica és fomentar la cultura de la gestió ètica i la responsabilitat social dotant les organitzacions de coneixement i d'eines útils per desenvolupar amb èxit un model de negoci competitiu i sostenible. Dins de l'associació conviuen empreses de totes les grandàries i sectors d'activitat.

La UAB acull el VII Congrés Científic i Familiar d'MPS

La UAB va acollir el VII Congrés Científic i Familiar d'MPS, que va tenir lloc l'1 d'octubre a l'Hotel Campus, organitzat per l'Associació de les Mucopolisacaridosis i Síndromes Relacionades (MPS i SR) amb la col·laboració de la Fundació Doctor Robert de la UAB. L'objectiu principal era crear un espai per posar en contacte l'equip multidisciplinari que treballa amb aquest grup d'afectats, ajudar les famílies dels afectats, promocionar la recerca científica i sensibilitzar la població donant a conèixer l'existència d'aquesta malaltia. La princesa d'Astúries i Girona, Letizia Ortiz, va presidir la inauguració d'aquest congrés, conjuntament amb altres autoritats.

EL WEB

www.uab.cat/politiques-sociologia/

Amb motiu del 25è aniversari de la creació de la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia, s'ha creat un web específic per commemorar l'efemèride. Aquest espai a Internet inclou una secció sobre la història del centre, que conté el document en pdf de la "Memòria dels 25 anys de la Facultat", així com també un recull fotogràfic.

Des d'aquest web també es poden consultar les activitats previstes per a la celebració, amb el calendari general, les conferències i un enllaç a l'exposició bibliogràfica. Coincidint amb aquesta celebració, la Biblioteca de Ciències Socials va inaugurar el 20 d'octubre una mostra presencial en els dos expositors externs de la biblioteca.

RECERCA

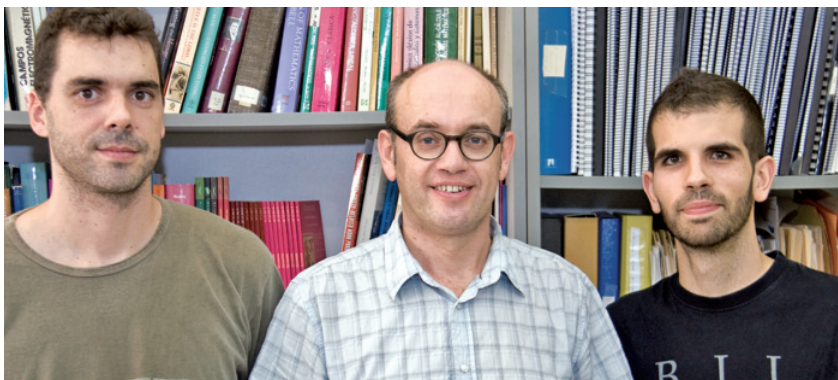
Físics de la UAB dissenyen un antiimant que anul·la el camp magnètic

➤ Permetria practicar ressonàncies magnètiques a persones que porten marcapassos

Investigadors de la UAB han publicat al *New Journal of Physics* la recepta per construir un dispositiu capaç d'apantallar qualsevol camp magnètic. L'antiimant permetria practicar ressonàncies magnètiques a persones amb marcapassos o controlar a voluntat la presència o no de camp magnètic en dispositius tecnològics.

Els investigadors han treballat per obtenir una fórmula que compleixi tres objectius. D'una banda, que el camp magnètic generat per un objecte envoltat per l'antiimant no pugui sortir a l'exterior. De l'altra, que allò envoltat per l'antiimant estigui completament protegit de camps magnètics exteriors i sigui indetectable. I finalment, que l'antiimant es pugui fabricar amb la tecnologia existent.

La recepta a què han arribat els investigadors de la UAB es basa en la superposició en capes de materials amb diferents propietats magnètiques, que formen el

L'investigador Àlvar Sánchez, al centre, amb Carles Navau i Jordi Prat, del Departament de Física de la UAB.

que es coneix com a metamaterial. Això consisteix en una capa interna superconductora recoberta de diverses capes d'un material ferromagnètic separades per aire o per qualsevol material sense propietats magnètiques.

APLICACIÓ A CASOS REALS

Amb aquest disseny, l'antiimant pot tenir diverses formes geomètriques i pot apantallar pràcticament tot el camp magnètic encara que no sigui completament tancat.

D'aquesta manera, l'antiimant es podria aplicar a casos reals, com l'apan-

tallament d'un marcapassos o d'un implant coclear en un pacient que s'hagi sotmès a una ressonància magnètica en un hospital. La recerca també obre les portes a crear nous dispositius que puguin «encendre» i «apagar» el camp magnètic en determinades regions, la qual cosa podria deixar pas a noves aplicacions tecnològiques.

La recerca ha estat realitzada per Àlvar Sánchez, Carles Navau, Jordi Prat i Du-Xing Chen, investigadors del Departament de Física de la UAB; i ha estat finançada pel projecte Consolider Nanoselect.

L'increment de CO₂ pot tenir efectes imprevisibles en el clima

L'ús de combustibles fòssils ha incrementat el CO₂ a l'atmosfera i l'acidificació dels oceans al llarg dels últims cent anys. Això ha afectat els ecosistemes marins, especialment els organismes amb esquelet calcari com els coralls i certes microalgues.

Una d'aquestes microalgues és el grup dels cocolitofòrids, que produeix gran part dels lílms marins. L'ús d'un mètode desenvolupat a l'institut francès de recerca CEREGE (CNRS – Universitat d'Aix-Marsella III (Universitat Paul Cé-

zanne), amb la participació de l'investigador de l'ICTA de la UAB, Michael Grelaud, ha permès analitzar una gran quantitat de plàncton en mostres d'aigües i sediments que documenten els canvis en la calcificació de cocolitofòrids en l'actualitat, així com també en els últims quaranta mil anys.

L'equip d'investigadors ha examinat, per primer cop a escala global, com reaccionen en el seu hàbitat natural aquestes microalgues, i ha observat que l'efecte és més sever que l'esperat: redueixen el

gruix del seu esquelet i empenen més energia per construir-lo. Aquestes diferències fisiològiques les situen en desavantatge respecte d'espècies competidores i poden arribar a ser substituïdes parcialment per d'altres. Com que la captació del diòxid de carboni atmosfèric depèn en gran manera de l'activitat d'aquests organismes, els efectes observats poden tenir conseqüències imprevisibles per al cicle global del carboni i, per tant, per al clima del planeta. La recerca s'ha publicat a *Nature*.

Arqueologia i Recursos Socials i del Territori

➤ AGREST és un grup de recerca en l'àmbit de la prehistòria amb més de quinze anys d'història

El grup de recerca AGREST és un dels més fructífers d'Espanya en recerques realitzades en l'àmbit de la prehistòria. Perquè, tot i que la seva creació com a grup de recerca consolidat per l'AGAUR data del 2005, els treballs de recerca en comú dels seus membres es remunten a fa més de quinze anys i són resultat de la col·laboració entre investigadors del Departament de Prehistòria de la UAB i de la Institució «Milà i Fontanals» del CSIC (des del 2004, Departament d'Arqueologia i d'Antropologia).

Una trentena d'investigadors conformen actualment AGREST. A més, els membres del grup adscrits a la UAB estan agrupats en el GASA (Grup de Recerca d'Arqueologia Social i Americana), i com a tal constitueixen una unitat associada al CSIC des del 2003. Aquestes dues iniciatives han permès incrementar els vincles científics i els projectes de recerca conjunts, tant a Catalunya com en l'àmbit estatal i internacional. Actualment la directora n'és Raquel Piqué, professora del Departament de Prehistòria de la UAB.

Els objectius principals de la recerca que duu a terme són evidenciar i quantificar la desigualtat social en la prehistòria, avaluar les modalitats d'interacció social entre societats caçadores-recol·lectores i societats en transició cap a altres formes d'organització, i analitzar les relacions de producció i reproducció social en aquell període.

Una trentena d'investigadors conformen actualment aquest grup de recerca.

L'assoliment d'aquests objectius el realitza a través de quatre grans línies d'investigació: la comprensió de la gestió dels recursos minerals, la interpretació dels recursos biòtics (fauna i vegetals), l'anàlisi de sediments per identificar els processos de formació dels jaciments i la seva funcionalitat, i el desenvolupament de nous mètodes d'anàlisi, basats en tècniques d'intel·ligència artificial i estadística multidimensional, per estudiar la distribució espacial de les restes a l'interior dels assentaments.

ELS TREBALLS REALITZATS

Entre els nombrosos treballs realitzats els últims anys per AGREST destaquen els que li han permès d'obrir noves línies de recerca sobre la dieta de les poblacions prehistòriques, la modelització d'aquestes societats i la geoarqueologia, amb estudis sobre l'ús de tècniques computacionals i geoestadístiques en arqueologia espacial o sobre aplicacions informàtiques per al seguiment de les

traces d'ús de les matèries primeres localitzades als jaciments.

Algunes de les recerques actuals dels membres del grup són: els recursos oblidats en l'estudi dels grups prehistòrics, les ocupacions lacustres i la gestió dels recursos entre les primeres societats agrícoles-ramaderes, els marcadors arqueològics de relacions socials i l'experimentació i el desenvolupament de tècniques avançades d'intel·ligència artificial per a la simulació de computacions de societats prehistòriques.

Una part de l'equip d'AGREST desenvolupa habitualment tasques de docència de grau i postgrau a la UAB, a la llicenciatura d'Història i als graus d'Arqueologia, d'Història i d'Humanitats. També participen en el màster d'Arqueologia Prehistòrica i en el programa de doctorat oferts pel Departament de Prehistòria. Aquests programes han merescut des del curs acadèmic 2003-2004 la qualificació de doctorat de qualitat. Des del 2005, els membres del grup han dirigit o tutoritzat nou tesis doctorals i actualment fan recerca a AGREST vuit becaris predoctorals.

Els membres del grup participen en diversos programes de postgrau impartits per altres institucions, com la Universitat de Cantàbria, la Universitat de Santiago de Compostel·la, la Universitat Internacional Menéndez y Pelayo i el CSIC. I també coordinen el Màster Interuniversitari d'Estudis Llatinoamericans, juntament amb la Universitat de Barcelona i la Universitat Pompeu Fabra.

Recerca amb una important aplicació pràctica

Alguns projectes d'AGREST tenen per objectiu organitzar equipaments i eines per analitzar les restes arqueològiques amb una clara vocació de donar servei a la comunitat universitària. Així, el CSIC està organitzant una lloteca de materials silícis que permetrà determinar les matèries primeres dels jaciments de la Península, i la UAB, el laboratori d'arqueobotànica, que també dona servei a altres grups de recerca a través del Servei d'Anàlisis Arqueològiques. També

recentment s'ha creat, amb la participació de membres del grup, el Laboratori de Simulació de Dinàmiques Socials i Històriques de la UAB.

Un altre objectiu és la divulgació del coneixement i la gestió patrimonial, que es concreta en la col·laboració amb diversos museus i institucions, entre els quals destaca el Museu Comarcal Arqueològic de Banyoles per fer les excavacions al jaciment arqueològic de la Draga.

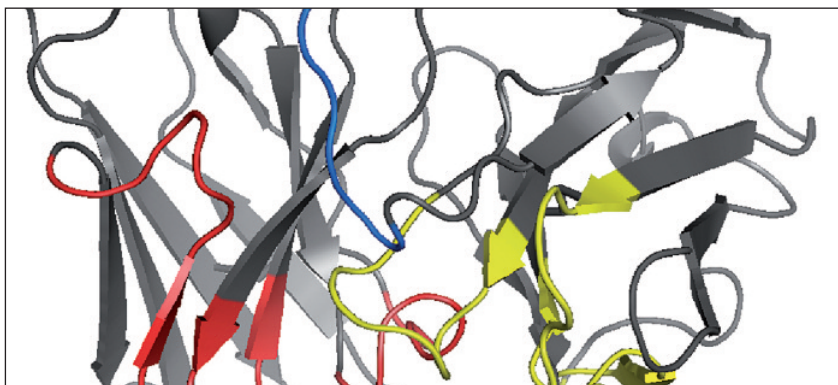
Produeixen un fragment d'anticòs que podria actuar contra la malaltia d'Alzheimer

➤ Els investigadors de la UAB han publicat la recerca a la revista *Biochemical Journal*

Investigadors de la UAB han produït un fragment d'anticòs que actua específicament contra les molècules responsables de la malaltia d'Alzheimer, els agregats solubles del pèptid A. Els científics n'han demostrat l'efectivitat en cultius cel·lulars humans i han revelat per primer cop el seu mecanisme d'actuació. La recerca ha estat publicada recentment a la revista *Biochemical Journal*.

La malaltia d'Alzheimer està associada a la presència al cervell d'uns dipòsits insolubles denominats plaques amiloides, formades pel pèptid A. En l'última dècada, s'ha descobert que la mort neuronal característica de la malaltia és deguda a la toxicitat dels agregats solubles, denominats oligòmers A, que precedeixen la formació d'aquestes plaques, i no pas a les plaques en si mateixes.

Un dels tractaments terapèutics de la malaltia, ja en l'última fase d'estudis clí-

La malaltia d'Alzheimer està associada a la presència al cervell d'uns dipòsits denominats plaques amiloides.

nics, consisteix en la immunoteràpia, és a dir, en l'ús d'anticossos per tal que actuïn contra els agregats. Però administrar anticossos sencers produeix sovint efectes secundaris severos, com la meningoencefalitis i l'angiopatia amiloide cerebral.

BIOQUÍMICA I BIOLOGIA MOLECULAR

Un equip d'investigadors del Departament de Bioquímica i de Biologia Molecular de la Unitat de Biociències de la UAB, dirigit per la professora Sandra Villegas, ha aconseguit produir un frag-

ment recombinant de l'anticòs, que es troba en l'última fase d'estudis clínics (anomenat fragment variable de cadena senzilla, scFv-h3D6), que únicament conté els dominis responsables de la unió a l'antigen, en aquest cas als oligòmers A. Els científics han pogut demostrar que aquests fragments actuen contra els oligòmers solubles formats pel pèptid A de manera efectiva en cultiu cel·lular, i n'han elucidat el mecanisme molecular d'acció. La descripció d'aquest mecanisme també obre la possibilitat de millorar-ne el potencial terapèutic.

Dormir menys de nou hores afecta el rendiment escolar dels nens

En un treball conjunt de la UAB i la Universitat Ramon Llull s'ha estudiat la relació entre les hores i els hàbits de son i el rendiment acadèmic dels infants de sis i set anys. Els resultats indiquen que dormir menys de nou hores i anar a dormir tard i de manera irregular afecta les competències acadèmiques generals.

El treball, liderat pel professor del Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació de la UAB Ramon Cladellas, i publicat a la revista *Cultura y Educación*, va ser el primer estudi amb una mostra espanyola que comprovava l'efecte de la pèrdua de son i el rendiment acadèmic d'escolars d'educació primària.

Per dur-lo a terme, els investigadors van estudiar 142 alumnes (65 nenes i 77 nens) sense patologies del son de diverses esco-

les, a través d'un qüestionari presentat als pares sobre els hàbits i les hores de son nocturn i les valoracions de les seves competències acadèmiques.

Les dades de la mostra van indicar que els alumnes que dormien vuit o nou hores tenien pitjor rendiment que si en dormien entre nou i onze. El dèficit de son i els mals hàbits afectaven negativament les competències més genèriques –les comunicatives, les metodològiques i les transversals–, fonamentals per al rendiment acadèmic.

Pel que fa a competències específiques relacionades amb aspectes cognitius com la memòria, l'aprenentatge i la motivació, l'efecte era menor i es veien alterades sobretot per pautes irregulars del son.

Els autors van concloure que mantenir una higiene de son adequada a aquestes

edats afavoreix el desenvolupament cognitiu positiu, i per tant suggereixen el desenvolupament de programes de prevenció per conscienciar els pares i mestres de la importància de dur-los a terme.

Un equip de recerca aconsegueix aïllar cèl·lules mare de còlon

➤ En la recerca, hi ha participat Mar Iglesias, investigadora de la UAB i de l'Hospital del Mar

Un equip multicèntric de recerca on ha participat Mar Iglesias, investigadora de la UAB i l'Hospital del Mar, ha aconseguit per primera vegada identificar i propagar cèl·lules mare de còlon en un laboratori, un nou avenç en el camp de la medicina regenerativa que obre noves vies terapèutiques per combatre les malalties del tracte intestinal.

Al llarg de la nostra vida, les cèl·lules mare del còlon regeneren setmanalment la capa interior del nostre intestí prim i, durant dècades, els científics han tingut evidències de l'existència d'aquestes cèl·lules. En aquest estudi que publica la

revista *Nature Medicine*, s'ha descobert la localització de les cèl·lules mare en el còlon humà i s'ha desenvolupat un mètode per aïllar-les i expandir-les *in vitro*, és a dir, per propagar-les en plaques de laboratori.

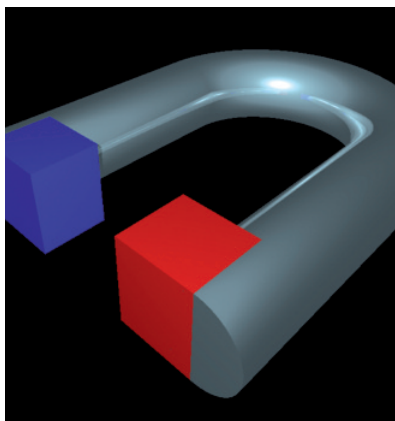
Propagar o fer créixer cèl·lules fora del cos implica proveir aquestes cèl·lules, en plaques de laboratori, de la barreja adequada de nutrients, factors de creixement i hormones perquè sobrevisquin. Els investigadors han establert les condicions per aconseguir-ho i mantenir vives cèl·lules mare de còlon humanes fora del cos. Per a això, han necessitat trobar una manera d'identificar i de seleccionar cèl·lules individuals i propagar-les en unes condicions de laboratori que permetessin mantenir el seu estat indiferenciat i proliferatiu, i després simular en plaques de laboratori com creixen i es diferencien en cèl·lules epitelials intestinals.

Desenvolupen un nou mètode d'enregistrament de dades magnètiques

La tecnologia dels ordinadors es basa en l'habilitat d'escriure, llegir i emmagatzemar informació digital de la manera més eficaç possible. En un disc dur això es fa gravant els bits d'informació en una capa fina de material magnètic. La mida d'aquests bits ha disminuït fins a nivells de desenes de nanòmetres. El procés d'escriptura dels bits magnètics ha de ser ràpid i sense errors.

Un equip d'investigadors de l'Institut Català de Nanotecnologia (Mihai Miron), la institució ICREA (Kevin Garello) i la Universitat Autònoma de Barcelona (Pietro Gambardella), en col·laboració amb l'institut Spintec de Grenoble (França), ha publicat a *Nature* un nou mètode d'enregistrament de dades magnètiques que compleix aquests requisits.

La nova tècnica elimina l'ús de camps magnètics exteriors amb la injecció d'un corrent elèctric paral·lel al pla d'un bit magnètic, una manera extremament

simple i reversible d'escriptura d'elements de memòria. La clau d'aquest nou efecte de commutació rau en la particular estructura cristal·lina dels bits magnètics, on dues interfícies diferents, una de platí i una altra d'òxid d'alumini, induïxen un camp elèctric a través d'una capa magnètica de cobalt de menys d'un nanòmetre de gruix.

BREUS

Experts europeus, en una jornada de paleopatologia

El 14 de setembre va tenir lloc a la Facultat de Biociències la sessió de treball «Paleopathology in Europe: State of the Art», que va aplegar els experts nacionals i europeus de paleopatologia per discutir sobre l'estat d'aquesta disciplina a Europa. La jornada va precedir l'XI Congrés Nacional de Paleopatologia, que va tenir lloc a Andorra del 15 al 17 de setembre. Ambdós esdeveniments els va organitzar la Unitat d'Antropologia Biològica de la UAB. A la jornada que es va fer a la Universitat, hi van assistir alguns dels investigadors de renom que van intervenir com a ponents en l'XI Congrés Nacional de Paleopatologia, com ara Niels Lynnerup (Universitat de Copenhaguen), Ildiko Pap (Museu d'Història Natural d'Hongria) i Luigi Capasso (Universitat de Chieti, Itàlia).

Reunió de dones europees matemàtiques

El Centre de Recerca Matemàtica (CRM) va organitzar, el 9 de setembre, la quinzena reunió general de dones europees matemàtiques (European Women in Mathematics, EWM). Al llarg de més de vint anys, l'EWM ha organitzat conferències biennals amb la intenció d'esdevenir un focus important de l'activitat de l'EWM, i en particular per donar suport a dones matemàtiques joves. Les ponències, que van tractar temes de recerca matemàtica d'avantguarda, es van presentar a una audiència amb coneixements matemàtics d'especialitats molt diferents.

Determinen la probabilitat de col·lisió entre protons

L'experiment ATLAS, de l'accelerador LHC del CERN, ha aconseguit mesurar la probabilitat de col·lisió inelàstica entre protons a molt alta energia (7 TeV). Es tracta d'una dada molt rellevant en l'àmbit de la física de partícules que té un paper central en els models que descriuen la interacció dels raigs còsmics amb les capes més altes de l'atmosfera que s'utilitzen en astrofísica. La recerca, fruit d'una col·laboració de tres mil físics d'arreu del món, s'ha publicat a la revista *Nature Communications*. En aquesta investigació, hi ha participat una trentena de científics de l'Institut de Física d'Altes Energies (IFAE), centre participat per la Universitat Autònoma de Barcelona.

COMUNITAT

La UAB i les xarxes socials Facebook i Twitter

➤ Les xarxes socials de la UAB ofereixen un servei que ajuda i informa els estudiants futurs i actuals

La UAB s'ha fet present a les xarxes socials Facebook i Twitter amb l'objectiu d'oferir un servei que ajudi i doni informació tant als estudiants actuals com als futurs. El propòsit és obtenir una comunicació més àgil i adaptada a les eines que utilitzen més els joves.

Per aquest motiu, l'abril de 2010, la UAB va obrir un espai a Facebook, una pàgina que ha aconseguit un augment gradual i constant del nombre de seguidors: en té una mitjana de 5.000 actius mensuals i s'ha arribat als 7.739. El nombre de consultes també és molt alt i hi ha moments en què aquestes es disparen, com ara els mesos de juny, juliol sobretot, agost i setembre. Els tipus de consultes principals es refereixen a la matrícula

(sobretot els mesos de juliol i setembre), accés (maig, juny i juliol) i beques (tot l'any). Les consultes sobre informació general també tenen una consideració important durant tot l'any.

XARXA TWITTER

Pel que fa a la xarxa social Twitter, aquesta es va implementar fa tres mesos, coincidint amb la preinscripció del mes de juliol. En aquests moments, el perfil @UAB_info ja té 925 seguidors. El fet que Twitter sigui una xarxa social basada en els microblocs genera una comunicació encara molt més ràpida i directa. Aquesta característica és el que va motivar la UAB a dissenyar un microlloc a través del qual els usuaris poden fer-se seguidors del Twitter de la UAB, i alhora poden inscriure's a unes determinades etiquetes (que es poden anar activant i desactivant) per poder rebre en el futur missatges directes segmentats per temàtiques. Així, en el moment del llançament de la UAB a Twitter, els usuaris

podien fer-se seguidors de les etiquetes #uabpreinscripcio#, #uabmatricula#, #uabbeques#.

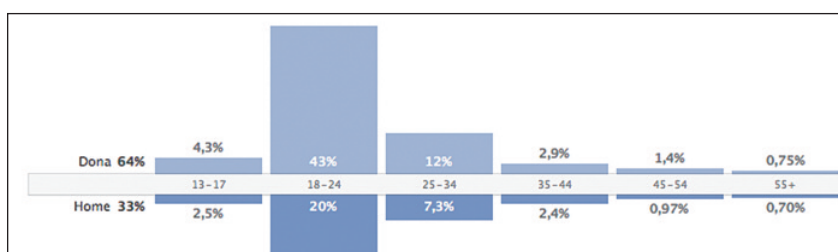
Els tipus de consultes a Twitter són principalment sobre matrícula i tràmits, seguides de tot allò referent a l'accés, a beques i a informació general.

ESTUDIANTS DE POSTGRAU

Pel que fa als estudiants de postgrau, el juny de 2010 es va dissenyar un espai a les xarxes socials amb l'objectiu de fer un pas endavant en una concepció 2.0 del web i fomentar la creació de xarxa amb els estudiants, però també entre els estudiants. Per enfilars aquesta meta, l'Escola de Postgrau utilitza actualment tres canals diferents: una pàgina a Facebook, un grup a LinkedIn i un bloc propi.

El Facebook de l'Escola de Postgrau té actualment 4.770 seguidors, amb una clara tendència a l'alça. Serveix bàsicament per poder oferir als estudiants una via de comunicació directa amb l'Escola, mitjançant la qual poden rebre informació d'esdeveniments o serveis exclusius i alhora poden plantejar dubtes deixant els seus missatges al mur. Les preguntes més habituals fan referència a màsters que es volen cursar, tràmits per a estudiants internacionals, dubtes de gestió acadèmica, etc. Pel que fa al grup a LinkedIn –que té uns 800 seguidors–, serveix per fomentar les xarxes socials i la creació de xarxa entre alumnes i exalumnes de postgrau de la UAB.

Perfil de l'usuari del Facebook UAB (per sexe i edat)

Exposició sobre la química per cloure l'any temàtic a la UAB

➤ La Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General acull la mostra «Gràcies a la química»

Amb el títol «Gràcies a la química» es va inaugurar, el 18 d'octubre, aquesta mostra, que restarà oberta fins al 9 de desembre, a la Sala d'Exposicions UAB de l'Edifici de la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General.

La mostra explica que darrere dels objectes que fem servir quotidianament hi ha molta química. Utilitzada adequadament, la química constitueix una apor-

tació cabdal a la societat del benestar. «Tot el que ens envolta és química, fins i tot nosaltres mateixos», expliquen els organitzadors.

La mostra ha estat organitzada pel Departament de Química de la UAB, Cultura en Viu, la Deixalleria i DXS. Els comissaris són Ramon Alibés i Gregori Ujaque, professors del Departament de Química. Aquesta exposició és l'activitat que clou l'any temàtic de la UAB 2010-2011, dedicat a la química, que ara deixa pas a l'Any de la Participació.

A la presentació de l'exposició van ser-hi presents la rectora de la UAB, Ana Ripoll, i el vicerector de Transferència Social i Cultural, Bonaventura Bassegoda, i altres autoritats acadèmiques.

Cicle de cinema sobre la desconstrucció i construcció del personatge

L'ETC (Edifici d'Estudiants, Sala de Teatre i Sala de Cinema) ha programat un cicle de cinema titulat Rere la Màscara... Desconstrucció i Construcció del Personatge, per a aquest primer semestre del curs. El cicle parteix de la pregunta: «Quins profunds i insondables misteris s'amaguen rere la màscara del personatge en els ulls de l'actor, en la llum d'un primer pla?». Pirandello, dramaturg, novel·lista i escriptor de relats breus, va donar-hi una resposta inquietant: «Cada ésser humà necessita a diari interpretar un rol, ésser un personatge que interacciona amb els altres i amb si mateix... Però quan la màscara que ha

escollit (o que els altres li han posat) explota, no li queda més remei que enfrontar-se a la bogeria».

Des del 21 de setembre i fins al 21 de desembre, es podrà veure un total de dotze pel·lícules que aborden aquesta temàtica. Les projeccions són els dimecres a les 10.30 h del matí, a la Sala de Cinema. La projecció de la cinta va acompanyada d'una explicació a càrrec del professor Ludovico Longhi. Les pel·lícules previstes són: *Dexter*, *série TV*, *Perdición*, *El silencio de los corderos*, *Tootsie*, *Carta a tres esposas*, *Encadenados*, *Sólo el cielo lo sabe* i *De entre los muertos*.

BREUS

Estudiants premiades per l'excel·lència universitària

Cristina Lavilla, estudiant de l'Escola d'Enginyeria que va cursar la titulació d'Enginyeria de Materials, i Antònia Font, estudiant de la Facultat de Psicologia que va fer els estudis de Logopèdia, han estat distingides als Premis Nacionals a l'Excel·lència en el Rendiment Acadèmic Universitari. La Secretaria General d'Universitats convoca aquests guardons amb l'objectiu de distingir els alumnes que hagin cursat amb més brillantor els estudis universitaris. La darrera edició distingia les persones que van concloure els estudis el curs acadèmic 2008-2009.

Convocatòria del Fons de Solidaritat de la UAB

El Fons de Solidaritat de la UAB obre una convocatòria al conjunt de la comunitat universitària per tal de poder donar suport a projectes de cooperació al desenvolupament en països del Sud. Es tracta d'una eina per a la cooperació al desenvolupament de la nostra universitat, que gestiona la Fundació Autònoma Solidària (FAS) i que recull les aportacions econòmiques de la UAB i de membres del PAS i del PDI i estudiants. La convocatòria, oberta fins l'11 de novembre de 2011, s'adreça al PAS i PDI de la UAB. Se subvencionen projectes de cooperació universitària amb universitats del Sud i projectes de sensibilització al campus de la UAB. Podeu trobar-ne les bases i els formularis al web de la FAS. Més endavant és previst que surti una convocatòria adreçada a estudiants.

Un total de 92 beques per fer pràctiques laborals a l'estranger

La UAB ha ofert un total de 92 beques Euroacció – Leonardo da Vinci, destinades a la realització de pràctiques professionals en altres països europeus durant el 2012. Aquest és un programa de la Unió Europea per promoure un espai comú en matèria d'educació i de formació professional. L'objectiu principal és millorar les aptituds i les competències individuals dels joves amb el propòsit d'afavorir-ne la inserció al mercat laboral. Enguany, la UAB gestiona les 92 beques per fer estades durant el 2012 a Alemanya, França, Irlanda, Itàlia, Portugal i el Regne Unit. Les estades seran de catorze setmanes excepte a França, on seran de nou setmanes.

La UAB dóna 778 ordinadors a entitats educatives i socials

➤ Un total de 56 entitats reben equipaments informàtics gràcies al Pla Renovi de la Universitat

La Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) ha completat el Pla Renovi de l'any 2010, que ha permès renovar més de 1.400 ordinadors i fer una donació de 778 unitats a 56 entitats de tipus educatiu i social de l'entorn de la Universitat.

Entre les entitats receptores hi ha escoles, instituts, ONG de cooperació internacional i diverses associacions educatives, juvenils, esportives, veïnals, culturals, etc. A més, es donen set ordinadors a la Universitat de l'Havana. Aquestes entitats adquiriran equipaments informàtics que la Universitat ha substituït.

El Pla Renovi 2010 ha facilitat la renovació de 1.405 ordinadors, és a dir, 400 més que en l'anterior Pla Renovi, el de 2008. La UAB, a més, ha destinat 176.970 euros a atendre 837 peticions de subvenció per adquirir nous equips.

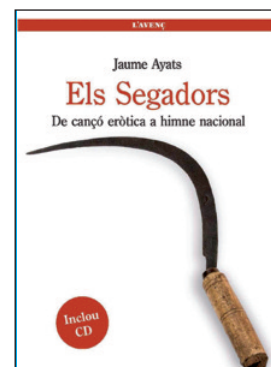
Acord per promoure el finançament de nous projectes empresarials

El president de l'Associació Business Angels Network de Catalunya (BANC), Antoni Abad, i el director general del Parc de Recerca UAB (PRUAB), Jordi Marquet, van signar, el 13 de setembre, un conveni de col·laboració per promoure el finançament de nous projectes empresarials a través de la inversió privada. La signatura d'aquest acord implica que tots els emprenedors o inversors vinculats al PRUAB tindran un 50 % de descompte a les quotes d'inscripció a la xarxa de BANC. Els serveis que ofereix BANC inclouen la diagnosi del projecte, l'establiment de la fitxa d'emprenedor i el perfil del projecte i la cerca d'inversors potencials. L'objectiu d'ambdues entitats és establir i desenvolupar inicia-

tives de col·laboració en matèria de promoció i consolidació empresarial, i fomentar l'ocupació, la recerca i la innovació.

PUBLICACIONS

ELS SEGADORS. DE CANÇÓ ERÒTICA A HIMNE NACIONAL. Jaume Ayats. Barcelona: L'Avenç, 2011.

L'himne nacional «Els segadors» prové d'una cançó eròtica que es va transformar, el 1640, en un crit de guerra. A finals del segle XIX, Francesc Alió va ajuntar la lletra de guerra amb la melodia de la cançó eròtica, i Emili Guyavents va escriure'n la lletra actual. «Els segadors» es va difondre amb el tren mentre els governadors civils feien mans i mànigues per prohibir-ne el cant. Aquest llibre segueix la història social i emotiva del país a través d'aquesta cançó. Jaume Ayats, professor del Departament d'Art i de Musicologia de la UAB, segueix el procés, en aquesta obra, que ha dut una cançó a ocupar el lloc d'himne nacional. El llibre també inclou un CD amb diferents versions de l'himne enregistrades l'últim segle.

SABEN AQUEL QUE DIU. Fabio Tropea. Barcelona: Medialive Content, 2011.

En el desè aniversari de la mort del genial humorista Eugenio, el fill de l'artista ha volgut retre un homenatge al seu pare i ha encarregat a Fabio Tropea, professor de Periodisme de la UAB, aquest llibre. L'obra recull la biografia d'Eugenio i el seu humor inconfusible. Inclou imatges personals, anècdotes, reproduccions de les pàgines manuscrites dels seus acudits i els testimonis de nombroses personalitats del món de l'espectacle, la comunicació i la política. El llibre està acompanyat d'un DVD que conté l'espectacle *Con todos mis respetos*, de Reugenio.

«El funcionament del cervell es veu afectat pels estereotips»

Georgina Rippon

Professora de Neuroimatge Cognitiva a la Universitat Aston (Birmingham, el Regne Unit), investiga l'aplicació de tècniques d'imatge cerebral per estudiar processos cognitius. La seva recerca s'ha aplicat a l'estudi de desordres com l'autisme o la dislèxia. Defensa la falta de base científica de les anomenades teories neurosexistes, les que atribueixen capacitats diferents als cervells d'homes i dones per justificar diferències de comportament entre ambdós sexes. Gina Rippon va participar, el 8 de setembre, a la 15a reunió general de dones europees matemàtiques (European Women in Mathematics EWM), organitzada pel Centre de Recerca Matemàtica (CRM), per oferir la conferència «Sex, maths and the brain», sobre les diferències que sovint s'atribueixen als cervells masculí i femení en el camp de les matemàtiques.

➤ **L'AUTÒNOMA** ha parlat amb aquesta professora de neuroimatge cognitiva de la Universitat Aston

Per què hi ha més matemàtics que matemàtiques?

És la pregunta del milió! Les noies superen els nois en gairebé totes les matèries, incloses les matemàtiques, fins que arriben al voltant dels catorze anys. Les noies que continuen amb les matemàtiques ho fan tan bé com els nois. Però el nombre de noies que estudien ciències a l'educació superior disminueix dràsticament.

Potser els influeixen els estereotips a l'hora d'escollir les matemàtiques?

Hi ha una pressió molt gran per encaixar en els grups de persones que ens importen, per comportar-nos d'una manera d'acord amb aquests grups, per adoptar els estàndards, les creences i els prejudicis de les persones

amb qui ens identifiquem. Fins i tot, això fa que si dius a un grup de noies que les dones resolen pitjor els tests de matemàtiques, i els fas un test, els resultats seran pitjors que si no els ho dius. D'això se'n diu «l'amenaça de l'estereotip». I està demostrat científicament que fins i tot la manera com el cervell processa la informació del test es veu afectada per aquests estereotips.

S'han fet experiments sobre diferències de gènere amb nadons abans que els estereotips els puguin afectar?

Sí. Els científics experts en psicologia del desenvolupament han aconseguit estudiar les preferències i habilitats en nadons. Hi han observat diferències de gènere, però són evidències molt febles, molt petites, i els resultats obtinguts són molt difícils de replicar.

La neurociència explica que les noies obtenen millors resultats acadèmics?

Hi ha tot un ventall d'explicacions possibles: aspiracions socials, diferències de

comportament, d'atenció; però cap que tingui a veure amb l'estructura o funció del cervell. Potser els nous estudis sobre les diferències en els canvis del cervell durant la pubertat donaran informació sobre aquestes diferències observades en els resultats acadèmics.

Així, hi ha diferències entre el cervell masculí i el femení?

No hi ha diferències estructurals absolutes que afectin tots i cadascun dels cervells d'un o altre gènere. En general, el cervell masculí és més gran, però si es té en compte el volum total del cos, aquesta diferència desapareix. El lòbul frontal sí que és, de mitjana, més llarg en els homes. També hi ha diferències de volum d'algunes parts, en el gruix del còrtex, en llocs concrets. Quant a l'organització funcional del cervell, les diferències observades de gènere són de moment molt petites. El que sí que és cada cop més evident és que el cervell de les noies madura a un ritme diferent del dels nois.

l'autònoma

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

L'AUTÒNOMA Publicació de la UAB

EDICIÓ I PRODUCCIÓ:
Àrea de Comunicació i de Promoció

REDACCIÓ: Maria Jesús Delgado,
Miguel Àngel Linares, Octavi López,
Clara Florensa, Sònia Perelló,
Lucas Santos,

IMPRESSIÓ: Servei de Publicacions

FOTOGRAFIES: Antonio Zamora,
Jordi Pareto, Pierre Caufapé,
Montserrat Benito

Octubre de 2011. Núm. 250

Les opinions expressades per les persones entrevistades reflecteixen únicament les seves idees. Està prohibida la reproducció total o parcial dels continguts d'aquesta revista sense l'autorització escrita de l'editor. L'AUTÒNOMA es pot imprimir en format Acrobat via Internet a:

www.uab.cat

**UNIVERSITAT AUTÒNOMA
DE BARCELONA**

Àrea de Comunicació
i de Promoció
Edifici del Rectorat
08193 Bellaterra
(Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35
Fax 93 581 25 46
www.uab.cat
g.prensa@uab.cat